

ПОРАДИ ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРАЦІВНИКУ

Схема пошуку обдарованих дітей

Для успішної роботи з обдарованими дітьми вчителю потрібно:

1. Використовувати у своїй роботі систему пошуку обдарованих і талановитих дітей.
 2. Виявляти здібності учнів за такими параметрами:
 - характеристика уваги;
 - особливості мислення;
 - характеристика пам'яті;
 - особливості темпераменту з урахуванням їх в організації навчальної діяльності.
 3. Внести зміни до поурочних і тематичних планів, де передбачалась би цілеспрямована робота з кожною обдарованою дитиною.
 4. Використовувати на уроках мотиваційні установки, які орієнтують учнів на навчання "хочу все знати", а не "хай мене навчають".
 5. Практикувати на уроках самостійні творчі завдання, роботи пошукового характеру.
- Поєднати навчальні знання з науковим пізнанням: науковим пошуком істини, експериментуванням, спостереженням у природі, синтезом і аналізом природних явищ.

Система роботи вчителя з розвитку творчої особистості

Форми й методи роботи з обдарованими школярами

Удосконалити навчально-виховний процес з обдарованими дітьми, дати їм ґрунтовні знання, озброїти їх практичним розумінням основ наук допомагає насамперед періодичність проведення олімпіад з основ наук, конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт, конкурсів-знавців, інтелектуальних аукціонів, змагань, ігрових тренінгів, семінарів, інтелектуальних марафонів тощо. У кожній школі розробити концепцію розвитку творчої особистості.

Провести спільно з психологом діагностику учнів за параметрами моделі творчої обдарованості.

Організувати роботу учнівського наукового товариства в кожній школі, розробити його положення, залучити обдарованих учнів до написання та захисту наукових робіт.

Рекомендуємо проводити в школах конкурси на кращого учня школи; кращого учня напряму; кращого учня паралелі; кращого учня класу, образотворчого, музичного напряму.

Спробуйте створити в школі власний стипендіальний фонд.

Доцільно проводити щомісяця для учнів старших класів пізнавальні, комп'ютерні, дидактичні ігри, турніри кмітливих, вікторини з предметів. Елементи змагання, що містяться в іграх, сприяють розвитку здібностей, творчій активності, залучають учнів до життя. Також доцільно практикувати такі нові форми економічної підготовки, як ділові ігри. Гра ставить школярів в активну суб'єктивну позицію. Школярі – дійові особи ділової гри, від них залежить результат, їм приймати остаточне рішення в нестандартних ситуаціях.

У роботі з обдарованими дітьми можуть бути використані такі форми навчання: індивідуальні, фронтальні (дискусії, семінари, дебати, організаційно-діяльнісні ігри, рольові ігри), групові (парні, постійні групи зі зміною функцій, груповий поділ класу з однаковими завданнями, з різним завданням, із загальними звітом кожної групи перед усім класом). Особливою популярністю серед обдарованих дітей користуються дискусійні форми (симпозіуми, дебати. Круглі столи, невеликі сесії, ділові бесіди типу інтерв'ю, шкільні лекції, семінарські заняття). Ці форми дають можливість учням р озвинути власні риторичні здібності, опанувати методику дискусії, удосконалювати вміння висловлюватися та спілкуватися.

Поради педагогічним працівникам:

1. Учитель не повинен вихвалити кращого учня. Не потрібно вирізняти обдаровану дитину за індивідуальні успіхи, краще заохотити спільні заняття з іншими дітьми.
2. Учителю не варто приділяти багато уваги навчанню з елементами змагання. Обдарована дитина частіше від інших ставатиме переможцем, що може викликати неприязнь до неї інших учнів .
3. Учитель не повинен робити з обдарованої дитини "вундеркінда". Недоречно акцентування на її винятковості породжує роздратованість, ревності друзів, однокласників. Інша крайність - зловмисне прилюдне приниження унікальних здібностей - звичайно, неприпустима.
4. Учителю необхідно пам'ятати, що в більшості випадків обдаровані діти погано сприймають суворо регламентовані заняття, що повторюються.

Як розвивати творчі здібності обдарованих дітей

1. Підхоплюй думки учнів і оцінюй їх зразу, підкреслюючи їх оригінальність, важливість тощо.

2. Підкреслюй інтерес дітей до нового.
3. Заохочуй оперування предметами, матеріалами, ідеями. Дитина практично вирішує дослідницькі завдання.
4. Вчи дітей систематичній самооцінці кожної думки. Ніколи не відкидай її.
5. Виробляй у дітей терпиме ставлення до нових понять, думок.
6. Не вимагай запам'ятовування схем, таблиць, формул, одностороннього рішення, де є багатоваріативні способи.
7. Культивувай творчу атмосферу - учні повинні знати, що творчі пропозиції, думки клас зустрічає з визнанням, приймає їх, використовує.
8. Вчи дітей цінувати власні та чужі думки. Важливо фіксувати їх в блокноті.
9. Іноді ровесники ставляться до здібних дітей агресивно, це необхідно попередити. Найкращим засобом є пояснення здібному, що це характерно, і розвивати у нього терпимість і впевненість.
10. Пропонуй цікаві факти, випадки, технічні та наукові ідеї.
11. Розсіюй страх у талановитих дітей.
12. Стимулюй і підтримуй ініціативу учнів, самостійність. Підкидай проекти, які можуть захоплювати.
13. Створюй проблемні ситуації, що вимагають альтернативи, прогнозування, уяви.
14. Створюй в школі періоди творчої активності, адже багатого геніальних рішень з'являється в такий момент.
15. Допомагай оволодівати технічними засобами для записів.
16. Розвивай критичне сприйняття дійсності.
17. Вчи доводити починання до логічного завершення.
18. Впливай особистим прикладом.
19. Під час занять чітко контролюй досягнуті результати та давай завдання підвищеної складності, створюй ситуації самоаналізу, самооцінки, самопізнання.
20. Залучай до роботи з розробки та впровадження власних творчих задумів та ініціатив, створюй ситуації вільного вибору і відповідальності за обране рішення.
21. Використовуй творчу діяльність вихованців при проведенні різних видів масових заходів, відкритих та семінарських занять, свят.
22. Під час опрацювання програмового матеріалу залучай до творчої пошукової роботи з використанням випереджувальних завдань, створюй розвиваючі ситуації.
23. Активно залучай до участі в районних, обласних, Всеукраїнських конкурсах, змаганнях, виставках.
24. Відзначавай досягнення вихованців, підтримуй та стимулюй активність, ініціативу, пошук.
25. Пам'ятай, що учень "...це не посудина, яку потрібно наповнити, а факел, який треба запалити" (К.Д.Ушинський).

Якості, якими має володіти вчитель для роботи з обдарованими дітьми

1. Бути доброзичливим і чуйним.
2. Розбиратися в особливостях психології обдарованих дітей, відчувати їхні потреби та інтереси.
3. Мати високий рівень інтелектуального розвитку.
4. Мати широке коло інтересів.
5. Бути готовим до виконання різноманітних обов'язків, пов'язаних із навчанням обдарованих дітей.
6. Мати педагогічну і спеціальну освіту.
7. Володіти почуттям гумору.
8. Мати живий та активний характер.
9. Виявляти гнучкість, бути готовим до перегляду своїх поглядів і до постійного самовдосконалення.
10. Мати творчий, можливо, нетрадиційний особистий світогляд.
11. Бути цілеспрямованим і наполегливим.
12. Володіти емоційною стабільністю.
13. Уміти переконувати.
14. Мати схильність до самоаналізу.